

KARTA PRZEDMIOTU

I. OGÓLNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA IM. WITELONA W LEGNICY WYDZIAŁ NAUK SPOŁECZNYCH I HUMANISTYCZNYCH

Kierunek studiów:		Bezpieczeństwo wewnętrzne						
Specjalność:								
Profil studiów:		Praktyczny						
Forma studiów:		Stacjonarne/Niestacjonarne						
Nazwa przedmiotu:		Wybrane zagadnienia patologii społecznych						
Język wykładowy:		Język polski						
Kod przedmiotu kształcenia:								
Poziom studiów (I lub II stopień)	I stopień	Formy prowadzenia zajęć i liczba godzin w planie studiów:						
Rok studiów:	II							
Semestr:	4	Wykład	Ćwiczenia	Seminarium	Laboratorium	Warsztaty	Zajęcia praktyczne	Praktyka zawodowa
Liczba punktów ECTS:	2	16/10				10/6		
Forma zaliczenia:		Zaliczenie na ocenę						
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy oraz umiejętności:		Studenci uczestniczący w zajęciach tego modułu winni posiadać wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne nabyte w semestrach I-III.						

II. CELE KSZTAŁCENIA

Cele kształcenia:

Cel 1: przekazanie studentom wiedzy o przejawach patologii społecznych, ich uwarunkowaniach i sposobach im zapobiegania.
 Cel 2: wykształcenie wśród studentów umiejętności postrzegania zachowań ludzi w sytuacjach trudnych i wpływania na ich zachowania w tychże sytuacjach.
 Cel 3: wykształcenie wśród studentów umiejętności identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywanym zawodem a dotyczących patologii społecznych.

III. PRZEDMIOTOWE EFEKTY KSZTAŁCENIA WRAZ Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKOWYCH ORAZ METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW

Efekt	Student, który zaliczył przedmiot w zakresie:	Odniesienie do kierunkowych efektów kształcenia	Metody weryfikacji
wiedzy:			
W01	dostrzega przejawy i rozumie uwarunkowania patologii społecznej oraz sposoby zapobiegania zjawiskom patologicznym	K_W17	Odpowiedzi ustne na podstawie analizy literatury przedmiotu
umiejętności:			
U01	inspiruje zachowania konstruktywne oraz postrzega zachowania ludzi w sytuacjach trudnych i wpływa na ich zachowania w tychże sytuacjach	K_U05	Ocena prowadzenia merytorycznej dyskusji, ocena realizacji zadań przygotowanych w ramach warsztatów
kompetencji społecznych:			
K01	identyfikuje i rozstrzyga dylematy związane z wykonywanym zawodem, w tym dotyczące praw człowieka	K_K02	Ocena realizacji zadań przygotowanych w ramach warsztatów i zaangażowania w pracę grupy

IV. TREŚCI KSZTAŁCENIA

Treści kształcenia (tematyka zajęć, zaprezentowana z podziałem na poszczególne formy zajęć z określeniem liczby godzin potrzebnych na ich realizację)		
Wykład:		
Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin
W1	Przegląd teorii wyjaśniających zjawisko patologii społecznych (dezintegracja, dezorganizacja, dysfunkcjonalność; dewiacja - pozytywna, negatywna, pierwotna, wtórna; naznaczenie społeczne; uzależnienie, niedostosowanie, wykołajenie społeczne, przestępczość).	4/2
W2	Objawy, źródła, skutki zjawisk patologicznych; kryteria kwalifikacji zachowań patologii społecznej – rozmiary i rodzaje	3/2
W3	Nowe formy patologii społecznych charakterystyczne dla współczesnej cywilizacji (m.in. eutanazja, konflikty religijne i etniczne, terroryzm, przestępczość zorganizowana)	3/2
W4	Uwarunkowania patologicznych zachowań w środowisku: rodzinnym, szkolnym, rówieśniczym, ogólnospołecznym i osobowościowym.	4/3
W5	Działania zapobiegające negatywnym zjawiskom i zachowaniu – rola prawa, profilaktyka i edukacja a rozwiązywanie problemów o charakterze patologicznym.	2/1
Ćwiczenia:		
Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin
ĆW1	Wprowadzenie w zagadnienia patologii społecznych, ustalenie omawianych tematów i formy prezentacji, zapoznanie z literaturą i sposobem jej gromadzenia.	1/0,5
ĆW2	Agresja i przemoc wśród dzieci, młodzieży, dorosłych, w środowisku szkolnym i rodzinnym – koncepcje, uwarunkowania, badania zjawiska, przeciwdziałanie.	1/0,5
ĆW3	Uzależnienia: alkoholizm, narkomania, toksykomania – charakterystyka zjawisk: geneza, definicja pojęcia, przyczyny, objawy, skutki. Prowadzone badania i statystyki, związki między niedostosowaniem społecznym a uzależnieniem i przestępczością. Prawne podstawy przeciwdziałania zjawiskom, leczenie i terapia.	1/0,5
ĆW4	Zjawisko przestępczości – uwarunkowania, rozmiary, dynamika, rodzaje (jawna, zorganizowana, zjawisko fali), profilaktyka.	1/0,5
ĆW5	Subkultury młodzieżowe, sekty: pojęcie i teorie, przyczyny powstawania, skala problemu, wpływ na osobowość, dewiacyjne zachowania, sposoby zabezpieczania przed destruktywnym wpływem.	1/0,5
ĆW6	Prostytucja nieletnich i młodzieży (pedofilia, kaziroctwo, pornografia dziecięca) – próba definicji, typologia, uwarunkowania prostytucji, skala zjawiska, system prawnej regulacji i działania.	1/0,5
ĆW7	Zachowania autodestrukcyjne – samobójstwa, samouszkodzenia, zaburzenia odżywiania (anoreksja, bulimia, bigoreksja) – próba zdefiniowania pojęć, uwarunkowania i przejawy, struktura i dynamika zjawisk (wśród dzieci i młodzieży, wśród osób chorych na depresję, dotkniętych bezrobociem, przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i resocjalizacyjnych, wojsku, więzieniu).	2/1,5
ĆW8	Formy zachowań ryzykownych (patologicznych) i przeciwdziałanie: - hazard, nowe media (uzależnienia od komputera, gier); - stalking, Grooming jako nowe zjawiska patologii; - ubóstwo, bieda, nędza, bezrobocie, bezdomność, żebractwo, dzieci ulicy jako problemy społeczne. - patologiczne funkcjonowanie instytucji (negatywne zjawiska, m.in. korupcja, mobbing, biurokracja);	2/1,5
V. METODY KSZTAŁCENIA, NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE		
1. Metody kształcenia: wykład informacyjny, problemowy, ilustrowany prezentacją multimedialną, metoda warsztatowa oparta na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, pokaz i dyskusja, analiza literatury przedmiotu i prowadzonych badań. 2. Narzędzia (środki) dydaktyczne: prezentacje multimedialne, artykuły i podręczniki, wzory dokumentów, Internet, filmy edukacyjne, rzutniki multimedialne.		
VI. FORMA I KRYTERIA ZALICZENIA PRZEDMIOTU		

Forma zaliczenia przedmiotu. Kryteria oceny formującej:

1. Test wiedzy – kryteria oceny:

- 51% - 60% - ocena dostateczna,
- 61% - 70% - ocena dostateczna plus,
- 71% - 80% - ocena dobra,
- 81% - 90% - ocena dobra plus,
- 91% - 100% - ocena bardzo dobra.

2. Przygotowanie prezentacji – kryteria oceny:

- **3,0 (dostateczny)** – przygotowanie i prezentacja na forum prezentacji,
- **3,5 (dostateczny plus)** – przygotowanie i prezentacja na forum prezentacji oraz znajomość literatury źródłowej,
- **4,0 (dobry)** – przygotowanie i prezentacja na forum prezentacji oraz znajomość literatury źródłowej, umiejętność analizy i syntezy treści źródłowych,
- **4,5 (dobry plus)** – przygotowanie i prezentacja na forum prezentacji oraz znajomość literatury źródłowej, umiejętność analizy i syntezy treści źródłowych, poprawność wnioskowania,
- **5,0 (bardzo dobry)** – przygotowanie i prezentacja na forum prezentacji oraz znajomość literatury źródłowej, umiejętność analizy i syntezy treści źródłowych, poprawność wnioskowania, pomysłowość proponowanych rozwiązań.

3. Obserwacja i ocena postaw studenta wynikających z:

- realizacji zadań przygotowanych w ramach ćwiczeń,
- zaangażowania w pracę grupy,
- zachowań i aktywności w trakcie wykładów i ćwiczeń,
- prowadzenia merytorycznej dyskusji,
- potrzeby ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego.

Kryteria oceny podsumowującej:

- średnia ocen formujących

Koordynator przedmiotu:

dr Beata Skwarek

VII. BILANS PUNKTÓW ECTS - NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta
Liczba godzin realizowanych przy bezpośrednim udziale nauczyciela (godziny kontaktowe)	26/16
Udział w wykładach	16/10
Udział w ćwiczeniach	10/6
Udział w kolokwium zaliczeniowym	1/1
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	34/44
Przygotowanie do ćwiczeń	10/12
Przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego	5/8
Kwerenda internetowa	3/4
Opracowanie prezentacji multimedialnej	6/6
Inne (jakie?) Przygotowanie materiałów do prezentacji multimedialnej, analiza literatury przedmiotu	10/14
Łączna liczba godzin	60
Punkty ECTS za przedmiot	2

VIII. LITERATURA PRZEDMIOTU

Literatura podstawowa: 2 pozycje do wyboru

1. *Aktualne przejawy patologii i dewiacji społecznej: wybrane konteksty*. Red. M. Walancik, Wydaw. Edukacyjne „Akapit”, Toruń 2009.
2. E. Bielicki, *Z problematyki resocjalizacyjnej: patologia społeczna, patologia indywidualna, etiologia kryminalna, kara*. Wydaw. KPSW, Bydgoszcz 2005.
3. *Dzieci i młodzież w obliczu współczesnych problemów i zagrożeń*. Red. nauk. K. M. Wasilewska-Ostrowska. Wydaw. Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej, Bydgoszcz 2012.
4. M. Jagodzińska, K. Przybyszewska, A. Strumińska-Doktór, *Patologie społeczne: rys terminologiczny, teoretyczny i praktyczny*. Wydaw. PWSZ, Płock 2014.
5. B. Jankowiak, *Zachowania ryzykowne współczesnej młodzieży: studium teoretyczno-empiryczne*. Wydaw. Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Poznań 2017.

6. S. Kozak, *Patologie wśród dzieci i młodzieży: leczenie i profilaktyka*, Wydaw. Difin, Warszawa 2007.
- 7 K. Pierzchała, C. Cekiera, *Człowiek a patologie społeczne*. Wydaw. Adam Marszałek, Toruń 2008.
- Problemy jednostki i rodziny w obszarze stosowania prawa: aspekty psychologiczne*. Red. nauk. D. Rode, Wydaw. Difin, Warszawa 2016.
8. B. Urban, *Zachowania dewiacyjne młodzieży w interakcjach rówieśniczych*. Wydaw. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2005.
9. *Wybrane zagadnienia patologii społecznej i resocjalizacji* . Red. A. Czerkawski, A. Nowak, Śląska Wyższa Szkoła Zarządzania im. gen. Jerzego Ziętka w Katowicach, Katowice 2007.
10. *Zachowania dewiacyjne: symptomy, uwarunkowania*. Red. I. Budrewicz. Wydaw. Kujawsko-Pomorskiej Szkoły Wyższej, Bydgoszcz 2008.
11. *Zachowania ryzykowne i szkodliwe dla zdrowia*. Red. nauk. N. Ogińska-Bulik. Wydaw. Akademii Humanistyczno-Ekonomicznej, Łódź 2010.

Literatura uzupełniająca: 2 pozycje do wyboru

1. M. Borowski, E. Kłosowska, *Alkoholizm jako rodzaj patologii społecznej*. Oficyna Wydawnicza Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica, Wydawnictwo Naukowe Novum, Płock-Wyszaków 2010.
2. E. Czerwińska-Jakimiuk, *Przestępczość młodocianych: interpretacja zjawiska w świetle ogólnej teorii napięcia Roberta Agnew*. Wydaw. Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2011.
3. S. Kozak, *Patologie komunikowania w Internecie: zagrożenia i skutki dla dzieci i młodzieży*, Wydaw. Difin, Warszawa 2011.
4. S. Kozak, *Patologie w środowisku pracy: zapobieganie i leczenie*. Wydaw. Difin, Warszawa 2009.
5. S. Kozak, *Patologia cyfrowego dzieciństwa i młodości: przyczyny, skutki, zapobieganie w rodzinach i w szkołach*. Wydaw. Difin, Warszawa 2014.
6. L. Wieczorek, *Przestępczość i demoralizacja nieletnich w Polsce w okresie transformacji ustrojowej*. Wyd. 2. Wydaw. „Śląsk”, Katowice 2006.
7. *Narkotyki i środki zastępcze: zjawisko, zagrożenia, profilaktyka: rozpoznawanie zachowań narkotykowych i dopalaczowych*. Red. nauk. M. Jędrzejko, Studio Poligraficzne Edytorka, Poznań-Warszawa 2013.
8. *Prostytucja jako problem społeczny, moralny i zdrowotny*. Red. nauk. M. Jędrzejko, Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, Pułtusk-Warszawa 2006.
9. *Przestępczość wśród młodzieży: zagrożenia, sposoby przeciwdziałania*. Red. A. Komadowska, Wydaw. KUL, Lublin 2012.
10. *Przemoc i marginalizacja: patologie społecznego dyskursu*. Red. P. Piotrowski, Wydaw. Akademickie „Żak”, Warszawa 2004.
11. *Zagrożenia okresu dorastania*. Red. Z. Izdebski, Uniwersytet Zielonogórski, Zielona Góra 2008.